

Právo, region Morava a Slavsko 11. 4. 2008, s. 11

28935

Každá ženská mužského dostane, i do blázince

Na jevišti ostravské Arény tak podnikavá skoropanna naložila s mladým poctivým bankovním úředníkem

Jiří P. Kříž

Nestává se, aby úprava divadelní hry překonala originál. V Česku ale častěji než jinde – třeba Čochtan a Třeboňsko v Divotvorném hrnci V + W. Neméně proslulý je Pension pro svobodné pány sršatce Jiřího Krejčíka povyšující o několik pater bulvární komedii Seana O'Caseyho.

V této chvíli se irský levičák O'Casey hraje na dvou scénách. V Liberci Stín střelce, v ostravské Aréně právě Pension; včetně poněkud tvrdohlavě Krejčíkem držené pravopisné normy z časů před rokem 1977.

Krejčí lepší Krejčíka

Čerstvý devadesátník (26. 6.) popírající předsudek, že vzteklost zabíjí, a potvrzující, že naopak uvolňuje žlučové zácpy, chce být u každého nastudování Pensionu. Hlavně proto, aby mohl mladším kolegům, tedy už všem, vynadat, jak tu látku z bytovacích zařízení pověsti dbalé slečny Mossieové (Dana Fialková) zpatlali.

Spílal také Ivanu Krejčímu. Úplně zbytečně, protože umělecký šéf Arény stvořil po duchu jeho slavné předlohy z Činoherního klubu a filmu z vrcholné fáze Krejčíkova tvůrčího rozletu (1967) lechtivou crazy komedii,

Foto PRÁVO – Jiří P. Kříž

Tereza Dočkalová (Anděla), Josef Kaluža (Mulligan), za nimi Albert Čuba (Halibut).

při jejímž popatření nezůstane v hledišti oko suché. Leda by v něm Mossieová seděla.

Ano, tak to chodí, když se spisovnosti dbalý šedivý bankovní úředníček Mulligan (Josef Kaluža) probudí po prohýřené noci v posteli přísně střeženého pen-

zionu vedle činorodé a podnikavé slečny rozvolněných mravů (další skvělá role Terezy Dočkalové).

Gag stíhá gag, Krejčího invence překonává Krejčíkovu, přesně podle „stupňování“ obsaženého v jejich jménech. Mládenecký pokoj se sušenkami prolezlými pro-

teinem červů dává té znamenité frašce dokonce i šmak.

Ústřední hereckou trojici s dominancí Terezy Dočkalové doplňují Albert Čuba, Mulliganův spolubydlící Halibut, Michal Čapka a Lucie Finková v rolích dvojice, která bdělému oku věčně po-

dřímující Mossieové neunikne, a další.

Je s podivem, že se pro žádnou inscenaci Arény, která prokazuje, že je toho času zřejmě nejlepší českou scénou, nenašel prostor na mezinárodních festivalech v Hradci (červen) ani v Plzni (září).

Komorní scéna Aréna vyhrála lýtý boj s klasikou i časem

autor: archiv divadla

[zvětšit obrázek](#)

Když sady jdou do květu a čmeláci stromy opylují místo včel, je dobré mít kam hlavu složit, když přichází lásky čas. Namlouvací tance v rytmu vášnivého tanga, adrenalin rychlých známostí, je mnoho směšných způsobů, jak oblafnout slečnu Mossieovou... Noblesní svobodní pánové sice rádi zvou večer na pokoj, avšak ještě raději je pak vidí pension diskrétně opouštět, jakoby se tu žádný přestupek proti mravnosti nekonal. Ztráta důstojnosti je podmínkou vydařeného večera.

Osudová návštěva rozpustilé a proradné Andělky znamená pro noblesního genlemana Bertíka zkázu gigantických rozměrů. Střet s podnikavou dívkou rozcupuje celý tichý svět pokrytectví. Zoufalý pan Mulligan bude podroben životní zkoušce, je však vyzbrojen zdvořilostí a dobrým vychováním, což proti ženské umanutosti a vrtochům nemá šanci.

Divadlo Aréna jde na dřev. Obnažuje neúprosně odvrácené, ukryté stíny lidství, osvětluje je a fascinovaně prohlíží. Litujeme bláznivě skotačící hrdiny a bavíme se. Možná později dojde i na otázku: zbláznil se kolega Halibut (**Albert Čuba**) až vlivem panující situace, nebo už se tak narušený vrátil z plesu, vždyť jeho vzpomínky na pobyt v ústavu jsou i v opilsti velice živé. Jeho křehkou duši však každopádně v závěru zničí všemohoucí slečna Mossieová, v přirozeném a přesvědčivém podání Dany Fialkové, která s chutí a nadsázkou dává energii do slečny Mossiové v přesně odměřených dávkách korunujících celkové dekadentní vyznění.

Happyendový minipříběh pana O'Briena a jeho dámy dává vyniknout Mulliganově

smolné situaci, kterou horečnatě řeší. Oproti němu vzpurná Andělka (**Tereza Dočkalová**) se dočkala všech ohledů a odměn s ledovým klidem. City používá pouze účelově, kromě uražené pýchy a touhy po pomstě, jsou její breky, smíchy a pivoření jen snahou po ještě větší provokaci. S rafinovanou naivitou, vydíráním a manipulacemi dosáhne pomsty za jednorázové svedení a opuštění. Její satisfakce pramení z vítězství ve vysoké hře, v níž role oběti připadla jednoznačně panu Mulliganovi (**Josef Kaluža**).

Ten se urputně a celou bytostí brání, chvílemi má dokonce navrch. Stojí však sám proti Andělce, blouznícímu Halibutovi, slečně Mossiové, jakoby se proti němu všechno spiklo. Sympatie diváků se přelévají z jednoho milence na druhého. Pan Mulligan Josefa Kaluži působí jako poněkud zbrklý, avšak sympatický a spořádaný bankéř. Je to intelektuál s temperamentem, ukrytým v sobě jen pro zvláštní příležitosti. Špatně zvládá stres pramenící z nebezpečí přistižení při inflagranti s dámou. Jeho pověst a čest je mu (narozdíl od Andělky) nade vše. Snaží se stopy svého přestupku vehementně zahladit – Andělku vzbudit, schovat, vyhodit, Halibuta uspat, Mossieovou nevbudit, postele ustlat, blázinec proto pro něj představuje krásné východisko, neboť, když se všechny ty „strašné“ události stanou, už není kam dál hru gradovat.

Postavy ze sebe odlupují slupky dobové stylizace (výtvarná spolupráce Marta Roszkopfová) a běsní, herecká akce v inscenaci dominuje nad textem, smích nad pohoršením, překvapení nad opakováním. Režisér Ivan Krejčí drží opratě a praská bičem, pension cválá do neznáma, tam, kde se směje Sean O'Casey, kde vášnivě a nahlas zní píseň: Do očí tvých černobrvých chtěl bych já zřít a pak zemřít.

Sean O'Casey, Jiří Krejčík: Pension pro svobodné pány
Režie Ivan Krejčí, hudba Vlastík Šmída, dramaturgie Tomáš Vůjtek, výtvarná spolupráce Marta Roszkopfová a pohybová spolupráce Števo Capko. Osoby a obsazení: O'Brien (Michal Čapka); Dáma (Lucie Finková); Slečna Mossieová (Dana Fialková); Mulligan (Josef Kaluža); Anděla (Tereza Dočkalová); Halibut (Albert Čuba); 1. opatrovník z blázince (Michal Moučka) a 2. opatrovník z blázince (René Šmotek). Komorní scéna Aréna Ostrava premiéra 4. května 2008.

19.5.2008 19:05:27 Doubravka Krautschneiderová | rubrika - [Recenze](#)

TIP!

- [Do ulic! Kultura nejen v Praze hoří!](#)

Časopis 21 - rubriky

[Archiv čísel](#)

[Festivaly \(1\)](#), [Recenze \(1\)](#), [Rozhovory \(1\)](#), [Z éteru \(2\)](#), [Ze zlaté kapličky \(1\)](#), [Zprávy \(5\)](#), [Zveme ... \(1\)](#)